Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
28 ДЕКАБРЬ 1970 Й
ДУШАНБА
№ 304 (1372).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

Ташаббус қулоч ёймоқда

Яхши гапнинг қаноти бор, деганларидек, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Тошкент ГРЭСи, Тошкент трактор заводи, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати коллективларининг КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан бошлаган қимматли ташаббусини республика пойтахтидаги саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари ҳам қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Янги ватанпарварлик чақириғи билан чиққан бу коллективлар келгуси йилнинг биринчи квартали ва 1971 йил топшириқларини муддатидан олдин бажаришга аҳд қилган эканлар, уларнинг издошлари ҳам бу фикрни тўла маъқулламоқдалар.

«1971 йил биринчи квартал планини бар вақт бажарамиз» — дейилади редакциямизга саноат корхоналаридан келаётган хабарларда.

Ҳа, Тошкент ишчилари республика илғор саноат корхоналари коллективларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган ибратли ташаббуси асосида ишлаш, КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб юбордилар.

БИР МИЛЛИОН ФОЙДА

1970 йилда тўққиз юз олтмиш тўққиз минг сўмлик фойда кўриш — 3-тикувчилик фабрикаси коллективининг юбилей йили учун қабул қилган социалистик мажбуриятида ана шундай дейилган.

Бугун

корхонанинг йиллик фойдаси бир миллион сўмдан ортиб кетганлиги ҳақида иқтисодчилар хабар беришди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини муддатидан ўн кун олдин бажарган коллектив тежалган вақтда планга қўшимча уч юз саксон минг сўмлик буюм етказиб бериш ва бир минг квадрат метрга яқин газмол тежашга қарор қилди.

Бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичлар ҳам яхши якунланди. Янги техника ва технологияларни жорий этиш эвазига меҳнат унумдорлиги планда белгиланганидан 2,4 процент ортди.

Тикувчилар кийимликлар бичишда газмолларнинг ҳар бир сантиметрини тежаб қолишга алоҳида эътибор бердилар. Натижада ўн беш минг метрга яқин газмол тежалди. Тежалган материаллардан саккиз мингта кийим тикиб чиқарилди.

Тайёр буюмларнинг 94 проценти биринчи сортга топширилди.

Биз ҳам қўшиламиз

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Тошкент ГРЭСИ, Тошкент трактор заводи, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати меҳнаткашларининг КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан бошлаб берган қимматли ташаббуси корхонамиз коллективи томонидан қизғин кутиб олинди. Шу муносабат билан, механика цехида завод меҳнаткашларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари бу ватанпарварлик ташаббусини бир овоздан маъқулладилар. КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш ва келгуси йил биринчи квартал план топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан қуйидаги аниқ тадбирлар белгиланди:

— маҳсулот реализация қилиш 1971 йил биринчи квартал планини 24 мартгача бажариш;

— квартал планига қўшимча 2,4 минг сўм фойда кўриш;

— 33 минг сўмлик ишни амалга ошириш; шу жумладан: 24 та «ГАЗ-51», 3 та «ГАЗ-63», 3 та «ГАЗ-69» автомашинасини, 4 та «ПАЗ-651» автобусини ва 6 та агрегатни капитал ремонтдан чиқариш;

— 40 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш;

— камида ўн тонна қора метall, 6 минг киловатт-соат электр энергияси, беш минг сўмлик лак-бўёқ ва бошқа ёрдамчи материаллар тежаш;

Булардан ташқари, заводимиз ўз оталиғидаги Сирдарё область, Еттисой районидаги «Қизил юлдуз» совхозига техникавий ёрдам кўрсатишни давом эттиради.

Умумий йиғилиш қатнашчилари топшириғига биноан:

Э. АГАНОВ,
10-автомобиль ремонти заводининг директори.

Ф. КАРИМОВ,
завод партия ташкилотининг секретари.

Ғ. РУСТАМОВ,
завод касаба союз комитетининг раиси.

Экскаватор ремонти заводи меҳнат аҳли КПСС XXIV съезди шарафига бошланган меҳнат вахтасини кун сайин кенг авж олдириб, қатор ютуқларни қўлга киритмоқда.

СУРАТДА: 3-цехнинг ўртоқ Геннадий Балановский бош бўлган илғор бригада аъзоларидан (чапдан ўнгга) Р. Ҳакимов, Э. Нафиков, А. Жданов. Г. Блановский ва Р. Қодиров ўртоқлар.

Давр нафаси

МАЛАКАЛИ ПЕДАГОГЛАР ЕТИШТИРИЛЯПТИ

«Туркистон жумҳуриятининг халқ комиссарлари шўросининг 1920 йил иккинчи декабрида бўлган мажлисида ушбу қарор чиқарилган:

Халқ маорифи учун Тошкент шаҳрида институтлар очмоқ хусусида:

...Ушбу йил куз фаслидин бошлаб Тошканд шаҳрида... биринчи олий тарбия берадирган Туркистон халқлари учун ҳам рус тилида ўқитадирган К. И. Тимирёзиф нинг исмига халқ маориф институти очиладир».

(«Қизил байроқ», 1920 йил, 17 декабрь, 4-сон).

* * *

Бугунги кунда азим шаҳримиз Тошкентда малакали педагоглар тайёрлаб бераётган олий ўқув юртлари анчагина. Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти етакчи олий ўқув юртларидан бири бўлиб қолди. Рус тили ва адабиёти педагогика институти ҳам ҳар йили кўплаб ёш ўқитувчиларга йўлланма бермоқда. Тошкент чет тиллар педагогика институтида бўлғуси инглиз, француз, испан ва немис тиллари ўқитувчилари таҳсил кўрмоқдалар.

Шунингдек, шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти ишлаб турибди. Республика ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш, пойтахт области ўқитувчилари малакасини ошириш институтлари ҳам пойтахтда жойлашган.

ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДИ

Алишер Навоий номли республика халқ кутубхонасида ўзбек совет адабиётининг таниқли вакилларидан бири Асқад Мухтор туғилган куннинг 50 йиллиги олдидан китоблар кўргазмаси очилди.

Кўргазма стендларида адибнинг турли йилларда, турли тилларда нашр этилган юздан ортиқ асарлари ўрин олган.

Унинг «Туғилиш», «Опа-сингиллар» каби романлари, повесть ва ҳикояларини китобхонлар қизиқиб ўқийдилар. Адиб ўз асарларида Ўзбекистон кишилари, Туркистонда ленинча ғояларнинг тантанаси ҳақида тўлиб тошиб ёзади.

РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ

Ишлаб чиқаришга раҳбарликни такомиллаштирайлик

САНОАТГА партия раҳбарлигини кучайтириш ва такомиллаштириш масаласи Куйбишев район партия конференциясида қилинган доклад ва музокарага чиққан кўпчилик делегатлар нутқида ўз ифодасини топди.

Район партия комитетининг биринчи секретари **И. Турсуметов** қилган ҳисобот докладида партия ташкилотлари меҳнаткашлар оммасининг меҳнат ташаббусини қўллаб-қувватлаб ленинча беш йиллик ва юбилей йили планларини бажаришда анча муваффақиятларга эришдилар, — дейилади. Саноат корхоналари 11 декабрда халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш беш йиллик планини бажаришди. Улар йил охиригача планга қўшимча 16 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олишди.

Экономикага чуқур таянган партия ташкилотлари хўжалик ходимларининг ишида катта муваффақиятларга эришишда ишлаб чиқаришга салмоқли ёрдам беришмоқда. И. М. Лукьянов партия комитетининг секретари бўлиб ишлаётган трактор заводи партия ташкилоти шундай ташкилотлардан бири.

Завод партия комитети кадрларни танлаш ва ўз ўрнига қўйиш, корхона участкаларини кадрлар билан таъминлаш ҳамда уларнинг иқтисодий билимларини ошириш юзасидан кўпгина иш олиб бордилар.

Бу корхона раҳбарлари КПСС XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети сўнгги Пленумлари қарорида таъкидлаганидек, қўлга қалам олиб оқилона раҳбарлик қила бошладилар.

Хўжалик топшириқларини бажаришда корхонада моддий ва маънавий рағбатлантиришни уйғунлаштириб олиб борилмоқда.

Ишга ижодий ёндошиш, янгиликка интилиш, ишлаб чиқариш экономикасини ўрганишдаги доимий ва планли иш — «Ташкенткабель» заводидаги Х. Шагиев раҳбарлик қилаётган партия комитетининг иш фаолияти шу билан характерланади.

Партия комитети техника прогресси ва меҳнатни илмий ташкил қилиш фақат иқтисодий аҳамиятга эга бўлмай, балки социал аҳамиятга ҳам эга эканлигини ҳисобга олди. Партия комитетининг ташаббуси билан кўплаб план тузиш ўрнига ягона техникавий комплекс ва социал ривожлантириш плани ишлаб чиқилиб амалга оширилябти.

▲ Районда мусобақанинг барча формаларига 19 минг ишчи, инженер, техник, хизматчи жалб этилган.

▲ 43 цех, 210 бригада ва участкага коммунистик меҳнат коллективи юксак унвони берилди, беш минг бир юз киши коммунистик меҳнат зарбдоридир.

Бу ерда жаҳонда биринчи бўлиб мис эритмаси олишда узлуксиз қуйиш ва прокат участкасини механизациялаштиришга эришилди. Меҳнатни илмий ташкил қилиш бўйича 22 план ишлаб чиқаришга жорий этилди, ажойиб социологик текширишлар ўтказилди. Ишлаб чиқаришни автомат системасида бошқариш усули жорий этилмоқда.

Бу ерда корхона ишчилари меҳнати ва турмушини яхшилаш ҳамда ривожлантириш юзасидан ҳам анча ишлар қилинди. Заводда ошхона очилди, 260 оила ўз уй-рўзғорларини янгилаб олди. Заводда икки кунлик дам олиш базаси ташкил этилди.

Меҳнатни илмий ташкил этиш, ишлаб чиқариш ва бошқаришни такомиллаштириш юзасидан лак-бўёқ заводи ва бошқа корхоналарда ҳам анча ишлар қилинди.

Фақат сўнгги икки йил мобайнида корхоналарда меҳнатни илмий ташкил қилиш бўйича 170 та план ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бундан 2 миллион 800 минг сўмлик иқтисодий фойда олинди.

Ўнлаб хил янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Жумладан, модификация қилинган пахтачилик трактори, экскаватор ҳар хил кабель буюмлари, пахтани тозалаш ускуналари, лак ва бўёқ, енгил саноат, трикотаж ва озиқ-овқат саноати маҳсулотларини тилга олиш мумкин.

Техника прогрессини ривожлантириш ва меҳнатни илмий ташкил қилиш ҳамда бошқарувни такомиллаштириш бўйича партия ташкилотлари раҳбарлигида олиб борилган ишлар ҳисобот даврида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 41 процент кўпайтириш, реализация қилишни эса учдан бир ҳисса орттириш имкониятини берди. Ишлаб чиқариш самарадорлиги, рентабеллик ошди, фонд ҳисоби 2,6 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги эса 22 процент ўсди. Конференция делегатлари **Х. Р. Алимов, А. А. Раҳматиллаева, В. Т. Путирская, Ю. К. Худойберганов, Б. Л. Айропетян, Д. Н. Кандиба** ва бошқаларнинг таъкидлашларига кўра бошланғич партия ташкилотлари ва район партия комитети томонидан ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш услуб ва методларини такомиллаштириш хўжалик топшириқларини муваффақиятли бажаришни таъминлади.

Баъзи корхоналарда партия ташкилотларининг маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини назорат қиладиган комиссиялари актив ишлашмоқда.

Район партия комитети ва кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш экономикасига чуқур эътибор бермоқдалар.

Шунга қарамай, КПСС XXIII съезди талабларига биноан, район партия ташкилоти фаолиятини анализ қилар экан, докладчи ва музокараларда қатнашган конференция делегатлари таъкидлашдики, район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг ишлаб чиқаришни бошқаришдаги фаолиятида анча камчилик ва нуқсонлар бор.

Ҳамма ерда ҳам барча резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти. Бу йил саккиз корхона планни тўлдирмади ва деярлик икки миллион сўмлик маҳсулотни кам беришди. Бу корхоналар жумласидан «Союзхлопкомаш» бирлашмаси, «Фторчермет», район маиший саноат комбинати ва бошқаларни тилга олиш мумкин. Экскаватор, консерва заводлари «Союзхлопкомаш» номенклатура бўйича топшириқни бажаришмади. Консерва заводида тўрт йил мобайнида меҳнат унумдорлиги 17 процент, иш ҳақи бўлса 33,5 процент ўсди.

Бу корхоналарда иқтисодий иш, хўжаликни бошқариш ва партиявий раҳбарлик юксак илмий асосда йўлга солинмаган.

Рўзғор холодильниклари заводида асосий ишлаб чиқариш процесслари атиги 38 процент, ёрдамчи процесслар 35 процент механизациялаштирилган. Бошқа корхоналарда ҳам шундай ҳолни учратиш мумкин. У корхоналардаги партия ташкилотлари хўжалик раҳбарларидан янги техникани ишлаб чиқаришга жорий қилиш ва оғир иш процессларини механизациялаштириш ва амалга ошириш тадбирларини талаб қилишмайди. Авторемонт заводида тадбирлар белгиланди-ю, аммо амалга оширилмади.

«Союзхлопкомаш» бирлашмаси партия комитети ОХП-3 машиналари ишлаб чиқаришда кўпгина бракка йўл қўйилганлигини кўрмади.

Конференцияда шу нарса таъкидландики, баъзи партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишни сусайтириб юбордилар. Агитколлективлар билан ишламайдилар. Натижада кўпгина агитаторлар рўйхатдагина агитатор бўлиб қолишмоқда.

Конференция район комитети ишини қониқарли деб топди. Оқилона қарор қабул қилди ва шаҳар, область партия конференцияларига делегатлар сайлади.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Г. Ломоносов** қатнашди ва нутқ сўзлади. Конференцияда область партия комитетининг иккинчи секретари **Б. М. Истомин,** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **В. В. Окунский** иштирок этдилар.

Ташкилий пленумда **И. Турсуметов, Г. П. Стешенко** ва **Н. П. Пискорская** район партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

Р. ПЛУНГЯН.

СУРАТДА: Куйбишев район партия конференциясида. **М. Нуриддинов фотолари.**

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ

Сўзимиз ҳам, ишимиз ҳам...

РАЙОН партия конференцияси бўлиб ўтган Муқимий номли театр фойесида район ва унинг партия ташкилоти тараққиётини кўрсатувчи диаграмма ва схемалар кўзга ташланади.

Районнинг биринчи конференцияси 1963 йил январь ойида бўлиб ўтган эди. Ўшандан буён шу йил декабргача ўтган муддатда район майдони қарийб уч марта ўсди, аҳоли сони икки ярим марта кўпайди. Ўша пайтда 44 умумий таълим мактаби мавжуд бўлган бўлса, ҳозир уларнинг сони 69 тага, ўқувчилар сони эса 65 минг кишига етди. Районда мактабгача тарбия муассасалари сони тўрт марта кўпайди. Медицина муассасалари икки мартадан кўпроқ ўсди, савдо нуқталари тўрт марта, автобус ва троллейбус маршрутлари беш марта юксалди. Юбилей йилида олтита трамвай маршрути ва уч линияда маршрут таксилари қатнаб турибди.

Бу мисоллар Чилонзор райони меҳнаткашларининг партия XXIII съезди директиваларини, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини бажариб борганликлари, район коммунистларининг умумхалқ ишига катта ҳисса қўшаётганликларини кўрсатади.

Ўзбекистон КП Чилонзор район комитетининг биринчи секретари О. С. Соқиев ва ревизия комиссиясининг раиси К. Р. Қобиловлар ҳисобот докладларида, шунингдек, кўпгина делегатлар ўз сўзларида партия ташкилоти ва ҳар бир коммунистнинг жанговар активлигини янада юксалтириш, ташкилотчилик ва сиёсий ишларни такомиллаштириш, партия раҳбарлиги, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг янги форма ва усулларидан фойдаланиш учун курашаётганликларини айтдилар.

Район партия ташкилотининг ишида ҳар бир коммунистнинг партия, давлат ва меҳнат интизоми олдида масъулият ҳиссини тарбиялаш катта ўрин тутади. Партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мулкни кўз қорачиғидай сақлаш масалалари билан янада конкретроқ шуғуллана бошладилар.

(Давоми иккинчи бетда).

Уй муборак

ҚУВОНЧ ТЎЙЛАРИ

Янги йил арафасида «Қорақамиш» массивида юзлаб оилаларнинг қувонч тўйлари ўтказиладиган бўлди. Биринчи массивнинг иккинчи микрорайонида бир йўла иккита ҳашаматли бино қад кўтарди. Уларни 6-қурилиш трестининг азаматлари қўлдан чиқардилар.

Биноларнинг ҳар бири 72 оилани ўз бағрига олади. Уларга трактор-йиғув заводи ва «Компрессор» заводларининг машинасозлари оилалари кўчиб кирадилар. Корхоналар маъмурияти ўз ишчи ва хизматчиларига ана шундай туҳфа ҳозирлади.

* * *

Чилонзор массивининг «Халқлар дўстлиги» кўчасидаги икки бинода ҳам сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Тўққиз қаватли осмонўпар бу бинолар 252 оилани хурсанд қилади.

Йўлланма олишди

Шаҳар трамвай-троллейбус бошқармасининг 2-трамвай депоси маъмурияти кадрлар тайёрлаш ва уларни жой-жойига қўйишга алоҳида эътибор бериб келяпти. Шунинг учун ҳам, вагон ҳайдовчи ва кондукторлар кундалик ҳамда ойлик планларини мунтазам бажаришяпти.

Бугун

депода вагон ҳайдовчилар тайёрлаш курсида давлат имтиҳонлари тамом бўлди. Янги йилдан бошлаб 40 та ёш ҳайдовчи трамвай бошқаришга йўлланма олишади.

Планетамиз янгиликлари

ЛА-ПАС. Боливия ҳукумати эълон қилган амнистияга асосан француз журналисти Режи Дебре ва аргентиналик рассом Сиро Роберто Бустос турмадан бўшатилди. Улар 1967 йилда қамоққа олиниб, Боливиядаги партизан ҳаракати билан алоқада бўлди, деган айб билан узоқ муддатли қамоққа ҳукм қилинган эди. Улар билан бирга худди шундай айб билан қамоққа олинган боливиялик 4 маҳбус қамоқдан бўшатилди. **(ТАСС).**

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Ла-Пасдан хабар беради: Боливияда президент Хуан Хосе Торресни ўлдириш мақсадидаги фитна фош қилинди. Президент саройини қўриқлаш бошлиғи майор Симон Сехас бундай деди: президент жонига суиқасдни тайёрлашда «ғоят ўнг партиялар» иштирок этган. Торреснинг хавфсизлигини таъминлаш тадбирлари кучайтирилган.

Боливия кончилари шу муносабат билан президент Торресни кўплаб қувватлашлари ва давлат тўнтариш қилмоқчи бўлган ўнг кучларнинг ҳар қандай уринишларини даф этишга астойдил тайёр турганликларини изҳор этдилар.

ВАШИНГТОН .(ТАСС). АҚШ конгресси чет давлатларга «ёрдам» учун 550 миллион доллар ажратиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллади ва президентга имзо чекиш учун топширди. Оқ уй худди ана шунинг учун тиришаётган эди. Бу маблағнинг 255 миллион доллари Камбоджага ҳарбий «ёрдам» сифатида ажратилди. АҚШ ана шу «ёрдам» баҳонаси билан бу мамлакатни ўзининг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясига шерик қилмоқчи.

Шарқи-Жанубий Осиёда ҳарбий можароларни кенгайтиришга қарши чиқаётган соғлом фикр юритувчи қонун тайёрловчиларнинг ҳаракати билан қонун лойиҳасига Американинг қуруқликдаги қўшинлари ва «маслаҳатчилари»дан Камбоджада фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги низом киритилди. Бу уларнинг қисман муваффақияти бўлди.

РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

(Боши 1-бетда).

Бу нарса ишлаб чиқариш кўрсаткичларида кўзга ташлана бошлади. Район меҳнаткашлари шу йил 26 ноябрда беш йиллик маррасини эгалладилар. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг йиллик ўртача тараққиёти ўтган беш йилликдагига нисбатан 14 процентни ташкил қилди. Планга қўшимча равишда 10,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Беш йиллик сўнгги йили плани муваффақиятли бажарилмоқда. Маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва кўпчилик энг муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш бўйича ўн бир ойлик топшириқ 22 ноябрда бажарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш туфайли ишлаб чиқариш ҳажмини юксалтиришга муваффақ бўлинди.

Район партия ташкилотлари хўжалик реформаси ўтказилаётган, илғор техника ва прогрессив технология жорий этилаётган бир даврда маҳсулот сифатини оширишга, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг энг яхши формаларидан фойдаланишга алоҳида эътибор бердилар. «Союзпроводмеханизация» 4-қурилиш бошқармаси ва 7-кўприк қурилиш тресги партия ташкилотлари ишлаб чиқариш резервларидан янада кўпроқ фойдаланиш, хом ашё ва материалларни тежаб-тергаб ишлатиш соҳасида муваффақиятларга эришдилар.

Ҳисобот даврида район партия ташкилотлари идеологик ишни такомиллаштириш ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришда кўп вазифаларни бажаришди. Ленинча назарий меросни пропаганда қилишда, ленинча ўқув ва лекторийлар, семинарлар, Лениннинг айрим асарлари бўйича суҳбатлар ўтказиш тадбирларидан фойдаланилди. 1969—70 ўқув йилида ленинизмнинг актуал проблемалари бўйича бир юз ўндан ортиқ назарий ва илмий-практик конференциялар ўтказилди. Ўн мингдан ортиқ коммунист ва партиясизлар партия ўқуви мактаблари ва семинарларида ўзларининг ғоявий-назарий савияларини юксалтирдилар. Иқтисодий билим асосларини ўрганувчи ўттиз саккизта бошланғич мактабда мингдан ортиқ киши ўқийди. Саккизта халқ университетида икки мингдан ортиқ киши билим олади. Район партия комитети ҳузурида партия-хўжалик активи, экономика мактаби муваффақиятли ишламоқда.

▲ Уч йил мобайнида қардош республикаларнинг бинокорлари Чилонзор районида 700 минг квадрат метр турар-жой, 7 мактаб, 12 болалар боғчаси қуриб бердилар.

▲ Чилонзор қурувчилари 600 квадрат метрдан ортиқ турар-жой, 22 та мактабгача тарбия муассасалари, 9 мактаб, 7 та соғлиқни сақлаш ва бошқа маданий-маиший объект, 20 километрдан ортиқ йўл бунёд қилдилар.

▲ «Север» фабрикаси, 3-нон заводи, 2-пиво заводида янги ишлаб чиқариш қувватлари йўлга қўйилади, реконструкция ишлари тугалланади.

Пластмасса буюмлари заводи, 3- нон заводи, гўшт комбинати, 153- қурилиш тресги, 2- автокомбинат, халқ хўжалик ва чет тиллар институтларининг партия комитетлари коммунист ва партиясиз меҳнаткашларга Ленин назарий меросини пропаганда қилиш соҳасида каттагина тажриба тўпладилар.

Конференцияда сўзга чиққан делегатлардан **И. М. Мирзамуҳамедов, О. А. Пузанова, М. Ф. Азимов, А. Н. Бахарев** кабилар ана шу ҳақда гапирдилар.

Лекин барча ташкилотларнинг раҳбарлари ҳам бу ишга катта масъулият ҳисси билан қараяптилар, деб бўлмайди. Айрим партия ташкилотлари коллективни техника тараққиёти, меҳнат унумдорлигини ошириш, давлат планини бажариш учун курашга етарли сафарбар қила олмаяпти. 1968 ва 1970 йилларда етти корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажара олмади. Давлатга мўлжалдагидан икки миллион уч юз олтмиш бир минг сўмлик маҳсулот кам берилди.

5- темир-бетон буюмлари заводи, 2- пиво заводи, «Жилстрой» тресги қурилиш материаллари комбинати ўн бир ойлик планни бажара олмади.

Капитал қурилишда жиддий камчиликлар бор. 1968 йили маҳсулот ишлаб чиқарувчи ва маҳсулот ишлаб чиқармайдиган объектларга мўлжалланган асосий фонднинг ярмигина ишлатилди. Фойдаланишга топширилган объектлар сифати ва микрорайонларни ободонлаштириш ишлари ниҳоятда паст даражада. Қурилишда меҳнатни илмий асосда ташкил этишга етарли эътибор берилмаяпти.

153- қурилиш тресги партия комитетининг секретари М. А. Орлов шундай деди:

— Қоғозбозлик қурувчилар меҳнатига халал беряпти. Фақат 1970 йилнинг ўзида трестимиз «Главташкентстрой»дан 2750 варақдан иборат 1084 та турли хил кўрсатмалар олди. Йил давомида ўттиздан ортиқ комиссия трестни текширди. Ҳаммаси справка сўрайди.

Конференция делегатлари — халқ хўжалик институти партия ташкилотининг секретари **Т. С. Саъдуллаев**, 107-мактаб директори **Т. Г. Абелева** 1920 йилдан буён КПСС аъзоси **Е. Ф. Ильина**, чет тиллар педагогика институтининг ректори **Т. Жўраев**, район комсомол комитетининг секретари **М. Тўлаганова** ва бошқалар партиявий-сиёсий ишлар янада активлашганлиги, раҳбарларнинг масъулияти юксалганлиги ҳақида гапирдилар. Сўзга чиққан коммунистлар навбатдаги беш йилликда ўз олдиларида янада масъулиятлироқ вазифалар турганини эътироф этдилар.

Партия конференцияси йиғилганларни ана шунга чақирди.

Конференцияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Р. Қурбонов** сўзга чиқди.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг секретари **К. П. Дудин**, шаҳар ижроия комитети раиси **Х. А. Асомов**лар иштирок этишди.

Конференция делегатлари район партия комитетининг янги составини, шунингдек, шаҳар ва область партия конференцияларига делегатлар сайладилар.

Ташкилий Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари қилиб О. С. СОҚИЕВ, секретарлар қилиб Д. ҚОСИМОВ ва В. А. ЮХАНОВАлар сайланишди.

С. ЗАМОСТЯНОВА.

СУРАТДА: Чилонзор район коммунистлари партия конференцияси делегатларидан бир группаси (чапдан ўнгга) 74-мактаб директори Л. Сомсонова, «Ташинжстрой» тресги бошланғич партия ташкилотининг секретари Б. Пименов, 74-мактаб партия ташкилоти секретари М. Рахман, область ипакчилик бошқармасининг бошлиғи А. Маттиев, 199-мактаб директори О. Мажидова ўртоқлар.

ҲАМЗА РАЙОНИ

Техника тараққиёти йўлида

ҲАМЗА районы бугунги кунда йирик заводлар, қурилиш ташкилотлари, илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари районы ҳисобланади. Ажойиб «Ўзбекистон» пахта териш машинаси, шу ерда яратилмоқда, бундан ташқари районда, қоғоз ва пластмассалар, винолар, гуруч ишлаб чиқарилмоқда, биринчи уй қурилиш комбинатининг маҳсулотларини республикадаги кўпгина қурилиш объектлари олмоқда. Гарчи районнинг ташкил этилганига уч йил бўлган бўлса ҳам, бу жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, илмий техника прогрессини жадаллаштириш, меҳнатни илмий ташкил этишни жорий қилиш, давлат планини ошириб бажариш учун кураш олиб бориш натижасида кўплаб ажойиб ишлар қилинди ва шонли анъаналар юзага келди. Ҳамза район партия комитети биринчи секретари **Т. И. Эргашев**нинг ҳисобот докладида келтирилган факт ва рақамлар мана шундан гувоҳлик беради.

Ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик план 6 ноябрда бажарилди ва йил охиригача беш йиллик пландан ташқари 39 миллион сўмлик миқдорида маҳсулот реализация қилиш мажбурияти олинди. Беш йиллик планни муддатидан илгари бажарган 25 саноат корхонаси орасида В. Чкалов номидаги авиация заводи, К. Е. Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводи, биринчи ва иккинчи ун комбинати, қоғоз комбинати, «Тошкентвино», гуруч комбинатлари, пластмасса буюмлари фабрикаси ва бошқа корхоналар бор.

Планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системаси корхоналар фаолиятига ижобий таъсир кўрсатди, худди шу сабабли ҳам олинган фойданинг катта қисми янги системага ўтиб ишлаётган 19 корхона ҳиссасига тушаяпти. Саноат корхоналарининг асосий кўпчилиги бу йил яхши меҳнат қилди. Маҳсулот ҳажми ва реализация плани 11 декабрда бажарилди, мамлакат пландан ташқари 20 миллион сўмлик маҳсулот олди.

Бу муваффақиятлар район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, социалистик мусобақанинг янги шакл ва методларини излаб топиш, илғорлар тажрибасини ўрганиш, оммалаштириш ишига кўпроқ эътибор бераётганликлари туфайли мумкин бўлаяпти.

Минглаб ишлаб чиқариш илғорлари жуда яхши меҳнат қилаяптилар. «Ташсельмаш» заводи мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мустаҳим Юсупов, шу завод слесари, Ленин ордени кавалери Петр Георгиевич Злобин, Чкалов номидаги авиация заводи коммунистик меҳнат цехи бошлиғи Михаил Дмитриевич Корболин, тепловоз депоси машинисти Абдулҳай Маракаев, 2- ун комбинати слесари Василий Елисеевич Цибин ва бошқалар меҳнатга ижодий муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатяптилар.

Техника тараққиёти саноат маҳсулоти ҳажми ва меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим омилларидандир. Ишлаб чиқаришга техника янгиликларини жорий қилиш плани бажарилганлиги, кейинги уч йил мобайнида ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги машиналар ва илғор технологияни жорий қилиш бўйича 700 га яқин йирик тадбирни амалга ошириш имконини берди. Бундан кўрилган иқтисодий самара уч ярим миллион сўмни ташкил қилди. Ҳисобот даврида район корхоналарида 120 тадан ортиқ номдаги янги маҳсулот ўзлаштирилди. Чкалов номидаги авиация заводи коллективи иши меҳнатга ижодий муносабатда бўлиш ва техника тараққиёти учун тинмай курашнинг чинакам намунасидир. 1969 йилда заводда 108 номда юқори меҳнат унумдорлигига эга бўлган ускуна, 101 тадбир жорий қилинди, программ усулда бошқариладиган 70 станок ишлаб турибди.

Ҳамза район партия конференцияси делегатларидан (чапдан ўнгга) Тошкент товар станциясининг бошлиғи И. Содиқов, ёғ-мой илмий-текшириш институтининг директори У. Ҳалимова, шаҳар музхонаси бошланғич партия ташкилотининг секретари М. Тоболина, алоқа министрлиги автобазасининг директори А. Собиров ва 15-поликлиника бошланғич партия ташкилотининг секретари Х. Зиёхонова ўртоқлар.

Конференцияда авиация заводи партия комитетининг секретари **Г. В. Зотов** коллективи 31 октябрда маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик планни муддатидан илгари бажарганлигини айтди. Беш йиллик давомида заводда ишлаб чиқариш ҳажми 40 процентга ошгани ҳолда, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш 49 процентга кўпайди.

Бу муваффақиятлар завод коммунистлари, корхона коллективи техника тараққиёти, иқтисод ва тежамкорлик учун тинмай кураш олиб бораётганлиги натижаси бўлди. Заводда деталларни электрмеханика усулида ишловдан чиқариш ўзлаштирилди, темирчилик ва қуюв цехлари реконструкция қилиниб, қуввати оширилди. Участкаларда қўл меҳнатини камайтириш, илғор технология, юқори меҳнат унумдорлигига эга бўлган ускуналарни жорий қилиш бўйича кўпгина ишлар амалга оширилди.

1- уй қурилиш комбинати бошлиғи **А. А. Кашипов** ўз нутқида техника тараққиёти ҳақида гапирди. Иккинчи заводда бетон ётқизадиган комбайндан фойдаланилганлиги бетон қоришмасини ётқизиш меҳнат унумдорлигини 40 процентга ошириш имконини берди. Кўрилган йиллик самара 338 минг сўмни ташкил қилди, 1970 йилда комбинатда 86 рационализаторлик таклифи жорий қилиниб, 1 миллион 300 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилди. Ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштирганимиз туфайли «Халқлар дўстлиги» проспектидаги тўққиз қаватли, 160 квартирали икки бинони ўз муддатида фойдаланишга топшириш мумкин бўлди. Бу бинолар 9 балли ер силкинишига бардош берадиган дунёдаги йирик панеллардан қурилган ягона бинолардир.

▲ В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада юқори кўрсаткичларга эришган 7 корхона ва ташкилот КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Ленин юбилей Фахрий ёрлиғи билан, 17 корхона ва ташкилот эса республика Ленин юбилейи Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

▲ Район кейинги икки кварталда Тошкент шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини олди.

Районда саккиз корхона беш йиллик планни бажараолмай.. 38,6 миллион сўмликка яқин маҳсулотни кам берди. Булар — ёғ-мой комбинати, «Подъёмник» заводи, 1-ғишт заводлари бошқармаси ва бошқа корхоналардир. Саноат корхоналари ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш ва самарадорлигини ошириш ҳисобига ривожлантирилиши лозим.

Конференцияда сўзга чиққан делегатлардан «Тошкент» тепловоз депоси слесари **И. П. Гушчин**, Тошкент товар станцияси вагон депоси аккумуляторчиси **А. Пўлатов**, халқ контроли комитети раиси **Ҳ. Камолов**, ёғ-мой комбинати лабораторияси мудири **У. Ҳолиқова**, 25-автоколонна ҳайдовчиси **Д. Високогорцев**лар корхоналарда меҳнатни илмий ташкил этиш масаласига кенг эътибор бериш ва шу асосда асбоб-ускуналар, ишчи вақтидан самарали фойдаланиш, маҳсулот сифатини яхшилашга эришиш ҳақида куйиниб гапирдилар.

Конференцияда қабул қилинган резолюцияда район партия ташкилотларининг фаолиятини аниқ программаси белгилаб берилган.

Ҳамза районы II партия конференциясида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **М. Т. Турсунов** нутқ сўзлади. Конференция ишида область партия комитетининг секретари **К. Бекаев**, шаҳар партия комитети секретари **Р. Н. Бобожонова** қатнашди.

* * *

Бўлиб ўтган Пленумда Т. И. ЭРГАШЕВ район партия комитетининг биринчи секретари қилиб, А. И. ШЧЕРБАКОВ С. У. МУҲАММАДЖОНОВА район партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

Н. ПАНЯКШИНА.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ

Янги вазифалар олдида

СОБИР Раҳимов районы Ўзбекистон пойтахтидаги янги райондир. У партия ва халқнинг содиқ фарзанди, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, таниқли ҳарбий саркарда, генерал номи билан аталади.

Янги районнинг ташкил этилиши шаҳар экономикасини, шаҳар хўжалигини, маданият, маориф, соғлиқни сақлашни бундан буён ҳам ривожлантириш йўлида қўйилган муҳим қадамдир. Унинг территориясида 130 мингдан ортиқ киши истиқомат қилади.

Районнинг ўзига хос хусусиятларидан бири унда кўплаб саноат корхоналари жойлашганлигидадир. 30 дан ортиқ завод ва фабрикалар бир ойда 18 миллион сўмлик халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқаради ва реализация қилади. Бу ерда трактор йиғув, «Миконд», «Компрессор», экскаватор ремонти, чинни заводи, «Шарқ» мебель фирмаси, пиллакашлик, бош кийимлар сингари Киров ва Октябрь районларидан ўтган йирик корхоналар жойлашган.

Районда маданий-маиший хизмат кўрсатадиган муассаса ва ташкилотлар ҳам анчагина.

Собир Раҳимов районида 90 га яқин бошланғич партия ташкилотлари бўлиб, улар ўз сафларида қарийб 4,6 минг коммунистни бирлаштирган.

КПСС XXIV съезди арафасида, янги беш йиллик даврида район меҳнаткашлари бир қатор муҳим халқ хўжалик вазифаларини амалга оширмоқлари лозим.

Октябрь район партия комитетининг мажлислар залида бўлиб ўтган биринчи район партия конференциясининг делегатлари — коммунистлар ана шу улуғвор вазифаларни аниқлаш ва уни амалга оширишга тўпландилар.

Тошкент область партия комитетининг Собир Раҳимов районы бўйича ташкилий бюроси раиси **М. Ҳ. Қурбонов** «Собир Раҳимов район партия ташкилотларининг КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан улар олдида турган вазифалар» ҳақида доклад қилди.

Докладда, шунингдек делегатлар — **Н. Новаченко, Л. Алёхина, К. Содиқов, М. Мажидова, А. Тихончук** ва бошқаларнинг нутқларида райондаги корхона, ташкилот, муассаса партия ташкилотларининг сиёсий, иқтисодий, маданий-маиший соҳалар бўйича тўплаган бой тажрибалари таҳлил қилинди. Конференция қатнашчилари райондаги корхона, ташкилот ва муассасаларнинг шу соҳада амалга оширган ишлари ҳақида гапириш билан бирга ишда йўл қўйилган камчиликларни ҳам қаттиқ танқид қилдилар.

Асосий эътибор партия ташкилотларининг саноат корхоналари, қурилишлар, олий ўқув юртлари ишида ва ишчи коллективларида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар ва бу соҳада партия ташкилотларининг фаолиятига қаратилди.

— Съездолди кунларида, — деб таъкидлади **М. Х. Қурбонов**, — Собир Раҳимов районы меҳнаткашлари янги район территориясига ўтган корхона ва ташкилот коллективлари тўплаган бой тажрибалар асосида шонли меҳнат эстафетасини қабул қилиб олмоқдалар.

Тракторсозлар бугунги кунда фахр билан район партия конференциясига 21 сентябрда беш йиллик топшириқ, 24 ноябрда эса йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бермоқдалар.

Янги Собир Раҳимов районы коммунистларининг партия конференцияси делегатларидан бир группаси (чапдан ўнгга) Ирригация бўйича давлат конструкторлик бюросининг токари Б. Умиров, 6-қурилиш трести касаба союз ташкилотининг раиси А. Орифжонов, «Компрессор» заводи бошланғич партия ташкилотининг секретари Н. Бабичев; «Ўзбекбирлашув» ходимларидан Н. Самульская ва А. Расулева ҳамда хўжалик буюмлари заводининг ишчиси В. Зоҳидова ўртоқлар. М. Нуриддинов фотолари.

«Компрессор» заводи коллективи ишлаб чиқариш майдонларини кенгайтирмасдан ва ишчилар сонини кўпайтирмасдан туриб, меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини анча оширди.

М. Мажидова — чинни заводининг ишчиси: — Келгуси беш йилликда корхонамизни реконструкция қилиш ҳисобига заводимиз қуввати икки бараварга ошади.

Шу билан бир қаторда делегатлар ўз нутқларида қатор корхона ва ташкилотлар — керамика, 9-темир-бетон буюмлари, йирик панелли уйсозлик заводлари, қурилиш материаллари комбинати, «Жилстрой» трестининг «Промэнерго» бошқармаси ва бошқа корхоналар план топшириқларини бажармаганликларини таъкидлаб ўтдилар.

▲ Собир Раҳимов районида янги трамвай, троллейбус линиялари қуриш, янги автобус маршрутлари ташкил этиш белгиланди.

▲ Янги «Қорақамиш» турар-жой микрорайони ташкил этилди. Келгуси беш йилликда 140 минг квадрат метр уй-жой биносини фойдаланишга топшириш белгиланяпти. Қурувчилар уч минг ўринли янги мактаблар, икки минг ўринли болалар боғча ва яслиси, поликлиникалар, магазинлар ва ошхоналар, стадион ва спорт майдонлари бунёд этадилар.

Район партия комитети фаолиятида автомобиль транспорти масаласи муҳим ўринни эгалламоғи лозим. Чунки районда 1, 7, 127-автобазалар, 5 ва 9-автопарклар, 1-автомобиль комбинати, 10-автомобиль ремонти заводи, шина ремонти заводлари жойлашган. Ана шу ташкилотлар ва корхоналарнинг иши кўп жиҳатдан шаҳар транспорти фаолиятини яхшилашга боғлиқдир.

Уй-жой ва саноат қурилиши, ободончилик масалалари билан боғлиқдир. Ободонлаштириш ишлари ҳажми районда жуда катта. Районнинг баъзи бурчакларида водопровод, канализация, иситиш системаси йўқ. Ана шу мақсадлар учун ажратилган маблағлардан жуда қониқарсиз фойдаланилади.

Л. Алёхина: — трактор йиғув заводининг токари: Шимолий саноат зонасида бирорта клуб, бирорта кинотеатр йўқ. Трактор йиғувчилар клуб қурилишига пул топдилар. «Главиржсовхозстрой» ана шу бинони қуриб бериш мажбуриятини олди. Лекин 1970 йилда котлован қазилди, холос.

Н. Новаченко — «Компрессор» заводининг директори: Бизда спорт стадионлари ва базалари йўқ. Умумий овқатланиш тараққиёти ҳам яхши эмас. Эндиликда ўйлаш мумкинки, маданий-маиший муассасалар ва спорт базалари тараққиёти билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилиш анча енгиллашади.

А. Тихончук — 6-қурилиш тресги бошқарувчиси: Бизнинг районимиз яқин келажакда шаҳарнинг энг йирик илмий марказларидан бири бўлиб қолади. Трест коллективига Тошкент Давлат университети корпуслари қурилишини давом эттириш, шунингдек, ТошПИ ва медицина институтларининг корпусларини қуриш топширилди. Биргина «Қорақамиш»да 1971 йилда биз 22 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой майдонини фойдаланишга топширамиз. Буларнинг ҳаммаси қурилиш сифатини оширишни, ободонлаштириш ишларига эътиборни кучайтиришни талаб этади.

Конференция қатнашчилари — **К. Содиқов, В. Хўжаева** ўртоқлар олий ўқув юртлари ва мактабларнинг фаолиятига, ўқув-тарбия ишлари илмий-назарий савиясининг ошишига, ўқув-тарбия ишларини такомиллаштиришга, мутахассислар ва ўқувчиларни тайёрлаш сифатини ошириш масалаларига асосий эътиборни қаратдилар.

Район партия комитети, илмий-тадқиқот муассасалари, бошланғич партия ташкилотлари олдида илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, олимларнинг олиб бораётган ишлари — уларнинг назарий савияси ва практик аҳамиятининг юксак бўлиши юзасидан масъулиятни ошириш борасида анча ишларни амалга ошириш вазифаси турибди.

Янги район, унинг партия ташкилоти олдида мураккаб ва турли-туман вазифаларни ҳал этиш вазифаси турибди. Бу вазифаларнинг муваффақиятли адо этилиши, аввало, партия раҳбарлиги савиясига, сиёсий ва ташкилий-оммавий ишларнинг аҳволига боғлиқдир. Шу муносабат билан ишлаб чиқариш устидан, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан партия контролини ташкил этиш, коллективларда идеология ва тарбиявий ишларни кучайтириш, кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш ҳамда тарбиялаш, уларнинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқиши муҳим аҳамият касб этади.

Юқоридаги ана шу ҳамма фикр ва мулоҳазалар делегатлар томонидан айтилди ва улар қабул қилинган қарорга асос қилиб олинди.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **О. У. Салимов** нутқ сўзлади. Янги район коммунистларининг форуми ишида Тошкент область партия комитетининг секретари **Б. А. Абдураззоқов**, шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов** иштирок этдилар.

Ўзбекистон КП район комитетининг янги состави, шаҳар ва область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Бўлиб ўтган Пленумда Собир Раҳимов районы партия комитетининг секретарлари қилиб М. Х. ҚУРБОНОВ, А. Е. ВИКТОРОВ ва Д. Т. МАДИКАРИМОВАлар сайланди.

М. САВЕЛЬЕВ.

ДЕКАБРЬ СОНИДА

Шарқ юлдузи

«Шарқ юлдузи» журналининг 12-сони босмадан чиқди.

Журналнинг бу сони «Пахтазор мушоираси» рубрикаси остида берилган шеърлар билан очилади. Унда шоирлардан Ғайратий, Ҳ. Ғулом, Мирмуҳсин, Э. Воҳидов, С. Акбарий, Э. Охунова, Р. Мурод, Т. Йўлдош, О. Хакимов, Н. Куликов, О. Ҳожиева ва бошқаларнинг пахта ҳамда дала бунёдкорлари ҳақидаги шеърлари бор.

С. Кароматовнинг «Эътиқод» қиссаси, Э. Самандаров, В. Саъдулла, Тўлқин, Сайёр, Ю. Шомансурларнинг янги шеърлари ҳам шу сондан ўрин олган.

«Қардошлар адабиётидан» рубрикаси остида А. Сафроновнинг «Машаққатли йўллар» пьесасини, «Қозоғистон ССР адабиёти ва санъати ўн кунлиги олдидан» рубрикаси остида Р. Райимқулов ва С. Бақбергеновларнинг ҳикояларини ўқиш мумкин.

«Жаҳон адабиётидан» рубрикаси остида берилган буюк инглиз шоири Байроннинг шеърларидан бир нечтасини Ж. Жабборов таржима қилган.

Бундан ташқари «КПСС XXIV съезди», «Янги таржималар», «Санъат», «Гўзаллик оламида», «Юбилярларимиз», «Танқид ва адабиётшунослик», «Ёзувчи билан баҳс», «Тақризлар», «Гулқайчи» рубрикалари остида ҳам ранг-баранг, қизиқарли, материаллар берилган.

Ҳамид ҒУЛОМ

1970, НОЯБРЬ

Меҳнатдан қониқишдан бағримда ҳузур билан,
Юрагимни тўлдирган қайноқ бир сурур билан,
Бу тонг, пахтакор халқим, йўллайман саломимни,
Қабул этгил, падарим, мен сенга ғурур билан,
Билдирган чин фарзандлик таъзим-эҳтиромимни!
Ўйлаган мақсадингдай зафаринг ҳам соз бўлди,
Табиат ҳам олқишлаб, кеч кузгача ёз бўлди,
Ғолибларга хос бўлди сен уйган олтин тоғлар;
Жаҳон кўриб турибди: ғолибларга хос бўлди,
Карвонларинг бошида ҳилпираган байроқлар.
Далаларнинг ғубори ҳали кўз-қошимизда,
Ҳамон-ҳамон ҳосил мўл дала, туз-тошимизда,
Ҳамон узун кечалар «ворох»лар гувуллайди;
Қувонч билан байрамни кутамиз, бошимизда
Октябрдан нур олган алвонлар ловуллайди.

Агар мен ҳикоямни бир чигитдан бошласам,
Арзийди илҳомимнинг чаманида яшнасам,
Арзийди, пахтакорим, сенга ёзсам минг қўшиқ;
Йўқ, сен мақтовга эмас, кўк чойимга ташнасан,
Чанқоғингга бир коса гулоб тутсам ярашиқ.
Тўрт фасл меҳнатда ўтди —ҳар сония, ҳар чоғинг,
Аммо, қанча тикилмай, билинмайди чарчоғинг;
Мен саодат мағзини, ниҳоят, чақиб билдим:
Қалбингда ҳеч ўчмасдан ёниб турар чароғинг,
Мен буни шу нурли тонг чеҳрангга боқиб билдим.
Мен шуни англадимки, одам бўлса юрт билан,
Кучда тенг келар экан қудратли бургут билан,
Офтоб ҳам зарралардан, денгиз ҳам ирмоқлардан.
Пахтамиз денгизи ҳам зўр барака-қут билан,
Меҳримиз уммонидай тошди тик қирғоқлардан.
Баробар одимлади олти улкан қаҳрамон:
Ўзбек, туркман, тожиг-у, булар билан ёнма-ён
Қозоқ, қирғиз жондошлар,
Каспийнинг нарёғида —
«Қора олтин» юртида — пахтакор озарбайжон,
Олти ўғлон бир она — Ватаннинг қучоғида.
Етмишинчи, ноябрь... Шу тарихни ёд этинг.
Ғалаба муждасидан кўнглингизни шод этинг.
Манзил кетидан манзил, довон кетидан довон
Истиқболга интилинг, дунёни обод этинг,
Пахтакор авлодларим,
минг офарин,
ал-амон!

Эркин САМАНДАРОВ

Парижни кезганда

Пўлат қалпоқ

Бош яланг юрарди Даниэль,
Сочига мой суриб юрарди.
Бошини сийпалаб эсса ел
Сочлари ҳилпираб турарди.
Кексалар боқарди қувониб,
Суқ билан қарарди ёш-яланг.
Сочлари олтиндай товланиб,
Даниэль юрарди бош яланг.
Шошарди ҳар куни тушса шом,
У дилбар фикрию ўйида.
Гулбадан Идани ҳар оқшом
Кутарди денгизнинг бўйида.
Ида ҳам чопқиллаб келарди,
Оққушдай ғуборсиз ва лобар.
Ой каби очилиб кuларди,
Икки дил урарди баробар.
Шод кунлар туш каби ўтдилар,
Азалдан бахтли кун оз эмиш.
Йигитни чақириб кетдилар,
Домига тортарди шум уруш.
Ошиқнинг юраги минг пора,
Урушдан олсинми ўчини?
Сочини олдилар илк бора,
Ялтироқ тилларанг сочини.
Қалпоқ ҳам бердилар бошига,
Пўлатдан ишланган зўр қалпоқ.
Юз ювиб кўзининг ёшига
Ер қолди. Ой ўтди, йил ўтди. Бироқ —
Даниэль урушдан қайтмади.
Иданинг кўз ёши бўлди сел,
Ҳеч кимса бир хабар айтмади,
Урушдан қайтмади Даниэль.
Қани у севгининг дилбанди,
Наҳотки, уни ўқ қулатган?
У пўлат қалпоқча кийганди,
Ўқ ўтмас, дердилар, пўлатдан...

КУНЛАРДАН БИР КУН

✦ Ҳиротлик шоирлардан Ҳасаншоҳ моддий жиҳатдан қийналиб қолибди-да, ўғлига мотам либосларини кийдириб, Навоийнинг ёнига юборибди. Навоий шоирнинг ўғлини кўриб, ундан сўрабди:

— Ҳа, ўғлим, мотамнинг боиси недур!

— Падари бузрукворимиздан айрилиб қолдик, — дебди йигитча қайғули оҳангда. Алишер Навоий:

— Эвоҳ, мавлоно Ҳасаншоҳ замонамизнинг ажойиб одами эди, — дебди-да, шоирнинг ўғлига уч юз танга пул берибди. Йигит бозор томонга йўл олибди.

Эртасига Алишер Навоий таъзия билдириш учун шоир Ҳасаншоҳнинг уйига борибди. У Ҳасаншоҳнинг соппа-соғ юрганини кўриб таажжубланибди:

— Бу нимаси! Сиз ўлган эдингизку, — дебди Навоий уй эгасига.

— Улуғ амир, — дебди шоир Ҳасаншоҳ Алишер Навоийга, — агар кеча пул бермаганингизда бугун мен ростдан ҳам ўлган бўлар эдим.

Шоирнинг бу ҳазилига қойил қолган Навоий уни янги усти-бош ва минг динор пул билан мукофотлабди.

✦ Таниқли америка ёзувчиси Марк Твен иштирок этаётган зиёфатда истеъфога чиққан бир генерал нутқ сўзлабди. Генерал шу қадар узоқ ва зерикарли гапирибдики, залда ўтирганларнинг кўпчилиги зиёфатни ташлаб чиқиб кетибди. Шу пайтда Марк Твен ўз ёнидаги шеригига дебди-

—Ҳарбий министрлигимиздаги жаноблар офицерларнинг қобилиятини ҳали ҳам яхши билмас эканлар, мана бу генералнинг истеъфога чиққани чакки бўлибди. Ахир у ўз нутқи билан душманларни ҳам қочириб юбориши мумкин эди-ку...

✦ Қадимда ўтган бир юнон файласуфининг шогирдлари ўз устозларидан сўрабдилар:

— Устоз, сиз негадир аниқ кўриниб турган нарсалар ҳақида гапирганингизда ҳам доимо шубҳа билан сўзлайсиз. Ахир сиз бизга қараганда кўп нарса биласиз-ку, дангал айтаверсангиз бўлмайдими!

Файласуф бу саволга тезда жавоб бериш ўрнига қум устига катта ва кичик доира чизибди-да, шогирдларига дебди:

— Менинг билимим мана шу катта доирага, сизларнинг билимингиз кичик доирага тўғри келади. Иккала доирадан ташқаридаги нарсалар менга ҳам, сизларга ҳам қоронғи. Ўз билимингизни ошириш учун тинмай шубҳаланинг...

С. КАРОМАТОВ

ЭЪТИҚОД

(ҚИССАДАН ПАРЧА).

Самандар уруш йиллари ота-онасидан хат-хабар ололмаганини эслаб, бошига биров босқон билан ургандай каловланиб кетди. «Наҳот қайтмаган бўлсалар!» — унинг лаблари шундай дея шивирлади-ю, беихтиёр мушти билан эшикни ура бошлади.

Ичкаридан ҳеч ким овоз бермади. Самандар эшикни қаттиқроқ муштлади. Сабр-тоқати тугаб, бошини эшикка тираганча қўлтиқ таёғи билан тарақлата бошлади. Қўшни дарвозанинг ғийқ этиб очилганини эшитиб, бошини кўтарди. Ундан бошига оқ дока рўмол, кўк чит кўйлагининг устидан бир неча ерига ямоқ солинган нимча кийган кампир чиқиб, Самандар томон юрди. У яқинроққа келиб, Самандарга бирпас тикилгач, саломга алик олишни ҳам унутиб:

— Вой ўргилай, сиз Самандар эмасмисиз, ўғлим? — деди қалтироқ овозда ва унга афсусланиш билан бошоёқ разм солди.

— Ҳа, — деди Самандар зўрға.

— Хаҳ урушнинг отгинаси ўчсин! — Кампир шундай дея Самандарни қучоқлаб, юзларидан ўпди, кўз ёшларини арта туриб: —Қани юра қолинг, жон болам, уйларингизда ҳеч ким йўқ. Бўйларингиздан холагинангиз ўргилсин, юра қолинг, — деди.

— Нима? Ҳеч ким йўқ, дейсизми? Улар қани? — Самандар ўзи истамаган ҳолда қаттиқ гапирди.

— Бизнинг бу ерга келганимизга беш ойча бўлди... Қани, юра қолинг, чой тайёр. Аввал уйга кирайлик, жон болам. Омон қолганингизга шукр қилинг, холагинангиз ўргилсин.

Самандар бир нима демоқчи бўлиб оғиз ростлади-ю, аммо кампирга қараб жим қолди.

Кампир Самандарнинг уйга киришга раъйи йўқлигига қаноат ҳосил қилгач:

— Бўлмаса, мен ҳозир калитни олиб чиқаман, — дея пилдираб кириб кетди.

Самандарнинг хаёллари остин-устин бўлиб кетган, сўнгги умид учқунлари ҳам ўчаёзган эди. Кампир чанг босган эшикка калит солди. Ҳаворанг эшик очилди. Самандар қўлтиқ таёқларини дўқиллатиб шоша-пиша ичкарига кирди. Ҳовли Самандарни ютаман дегандай ҳувиллаб турар. У тўпикдан келадиган қорни ғарч-ғурч босиб, айвон олдидаги супага яқинлашди ва супанинг бир четига ўтирди. Сўнг бошини қўлтиқ таёқ тутган қўлларига қўйиб, тебрана бошлади.

Кампир кўз ёшларини тиёлмай сўзга киришди:

— Онангиз раҳматлик, ўзингиздан олдин урушга кетган эканлар. Уруш бошланганининг иккинчи йили қора хат келибди... Отангиз Сталинградда ҳалок бўлибдилар.

Самандарнинг инграган овозига кампир ҳам ортиқ чидаб туролмай, ҳўнграб юборди. Бирпасдан сўнг, кўз ёшларини артиб, яна сўзини давом эттирди:

— На чора болагинам тақдир шу экан. Элга келган аза бу, холагинангиз ўргилсин. Қалби бутун ким қолди? Уруш узоқда бўлди-ю, зарби юрагимизни наштардай тилди, ўзимизни адою тамом қилди. Зардоб ютдик, болагинам, зардоб! Мен ҳам уч лочинимдан айрилдим, укагинамнинг эса беш боласи чирқираб қолди. Бу оти ўчгур уруш қайси хонадонни қақшатмади дейсиз! На илож. Қолганларга тўзим берсин...

Кампир бир нафас жим қолди. Унинг ғам ғуссадан хиралашган кўзларидан тинмай ёш оқарди. Ниҳоят «мен ҳозир» дея, секин юриб чиқиб кетди.

Ёлғиз қолган Самандар ўрнидан турди. Ичкаридан сим билан маҳкамлаб қўйилган боғ эшикни очиб, ўша ёққа ўтди. Ўзи ўтқазган олмалар бўй чўзиб, ён-атрофга шохлапти.

Қордан марварид таққан новдалар унга таъзим қилган каби эгилиб турарди. Самандар боғ этагидаги анҳор бўйига бориб, сувга тикилиб қолди. У ҳамон шовуллаб оқар, аллақаёққа шошилар эди. Самандар бошини кўтариб тоғ томонга назар ташлади. Қорли чўққилар қуёш нурларида жимирлаб, кўзини қамаштирди. Атрофга разм солди. Қуёш ҳамма ёққа баробар ёғду таратар эди. Қулоғи остида отасининг сўзлари жаранглади: «Шу қуёш барчага баробар боқарди. Шу қуёш тонг палласи, ёстиқдан бош кўтармасимиздан қоронғи кулбаларимизни чароғон қилиб, заъфарон юзларимизга ёғду, чўккан қалбларимизга нур олиб келади. Шу қуёш туфайли ёруғ жаҳон борлигини ҳис қилардик...»

Самандарнинг кўзлари жиққа ёшга тўлди. Отасининг сўзларини беихтиёр шивирлаб такрорлади: «Олloҳим ҳам, бахтим ҳам, ёруғ дунёим ҳам шу қуёш, шу заррин нурхона».

Лаҳза ўтмай, унинг билакларига куч йиғила бошлади. Отасининг сўзларини эшитган дамдагидай кўзлари чақнаб, тоғ чўққиларига қадалди. Бутун вужудида қон жўш урди. Аллақандай сеҳрли бир куч унга далда берар, «Сен ҳамма нарсага қодир бўлишинг керак», деяётгандек эди. Самандар тоғ чўққиларига интилгандек олдинга қараб икки-уч қадам босган эди, қор устига гурсиллаб йиқилди. Шундагина қўлтиқ таёқсиз одимлаганини эслаб, ўрнидан турдию ўйланиб қолди. Йўқотган нарсасини топган каби жилмайди, яна қўлтиқ таёқсиз юрмоқчи бўлиб қадам босган эди, юз губан ағанади. Оғриққа чидай олмай беихтиёр инграб юборди.

Дастурхон билан чой кўтариб кириб келган қўшни кампир шоша-пиша овоз чиққан томонга югурди. Ердан минг азоб билан кўтарилаётган Самандарни кўриб: «Вой, сизга нима бўлди?!» дея жон жаҳди билан унинг икки қўлтиғидан кўтарди. Самандар:

— Ташвишланманг, холажон, зиёнсиз, бир оз сийпанчиқроқ экан, ҳозир, — дея дардини ичига ютиб, ўрнидан турди.

Унга оғриқ ҳам, совуқ ҳам таъсир этмас, нималарнидир ўйлаб, «албатта шундай бўлади», дея ғўлдираб қўйди.

Кампир ҳайрон бўлиб:

— Нима бўлади, ўғлим? — деб сўраган эди, Самандар шу сўзларни яна такрорлади. Ҳеч нарсани тушунолмаган кампир Самандарни чойга чақириб, елкасини қисганча ҳовлига ўтди. Қўни-қўшнилар бирин-кетин кира бошлашди. Кампир илдам бориб, уй эшигини очди. Хонтахтанинг чангини артиб ўртага қўйди, жой тайёрлади.

Кечгача ҳовлидан одам аримади. Келганлар бирпасгина ўтириб, Самандардан ҳол-аҳвол сўрашар, уни юпатган бўлиб, кўнглини кўтаришар, сўнг фотиҳа ўқишиб, ўринларидан туришар эди.

Шундай қилиб, кечгача Самандарнинг ўйлашига ҳам фурсат бўлмади. Кечга яқин, кўришга келаётганлар анча сийраклашиб қолгач, Самандарнинг юраги сиқила бошлади. У кимнидир кутар, келганлар орасида уруш йилларида ҳам қалбига ҳамиша кўз солиб турган Зумрад йўқлигидан ўкинар, нигорон кўзлари дарвозага соғинч билан термилар эди, Йўқ. Самандарнинг ортиқ бардоши қолмади. У ўрнидан туриб, кўча эшиги томон юрди. Эшикнинг туткичига қўл узатар экан, яна ўйланиб қолди: «Қаёққа бораман, уни қаердан қидираман?» Ўз-ўзига берган бу савол қалбини изтиробга солди. Бир ёқдан Зумрадни илҳақ бўлиб кутиш, иккинчи ёқдан дийдор кўриш май дом-дараксиз йўқолган ота-онани эслаш уни эзиб юборди. Бутун оғирлигини қўлтиқ таёқларига ташлаганича боши эгилди. Урушга кетиш олдидан Зумрад билан бўлган учрашувлари худди кечагидай кўз олдида жонланди.

Фарҳод МУСАЖОНОВ

ОГОҲ БЎЛИНГ!

ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ

Ёш адабий ходим Баҳодир Ризаевнинг хонасига башанг кийинган бир кимса кириб келди. У қари бўлиб қари эмас, ёш бўлиб ёш эмас, нечага кирганини айтиш қийин эди. Сочларига оқ оралаган, панжасида тилла узук, қўлида араб алифбесида ёзилган эскича китоб. У қўли кўксида, ходимга яқинлашди. Ўта мулойимлик билан қатор тилла тишларини кўрсатиб илжайди:

— Ассаломуалайкум, тақсирим.

— Ваалайкум ассалом. Келинг ака, — деди ёш ходим ортиқча илтифотсиз.

— Адабиёт бўлими шу бўладими, тақсирим?

— Ҳа, шу...

— Ўзлари шу бўлимда ишлайдиларми, тақсирим?

Ёш ходим газетанинг навбатдаги сонига тушадиган хомроқ бир материални хуноб бўлиб таҳрир қилиб ўтирган эди. Бу олифта одамнинг хиралиги кетма-кет савол беравериши жиғига тегди, кесатиб жавоб қилди:

— Йўқ, ҳавасга ўтирибмиз.

Олифта одам хафа бўлмади. Қоидасини келтириб, худди пианино чалаётгандек, аниқ бир оҳангда кулди:

— Баракалла, ҳазилкаш одамларнинг садағаси кетсанг арзийди. Сўраганимки, менга бўлим бошлиғи керак эдилар...

— Хўш, хизмат?

— Каминалари Кошифхон Чақмоқий бўламиз, — Кошифхон тилла тишларини кўрсатиб, бояги ҳадисини олган кулгисидан қилди, стулга ўтирди, — энди акам, сизнинг қимматли вақтингиздан бир дақиқа ўғирлаймиз-да!

— Бўлмаса, тезроқ ўғирлай қолинг, домла. Газетанинг бугунги сонига материал туширишим керак...

— Маъқул. Аммо кўп эмас, атиги бир дақиқа ўғирлаймиз. — Кошифхон асосий мақсадга ўтишдан олдин кўзларини пирпиратиб шипга қаради, кейин худди уялгандек ибо билан бошини эгди, ерга тикилиб ўтирганича панжасидаги узукни ўйнаб гап бошлади: — Шу десангиз, каминалари ёшликдан бир дардга мубтало бўлганмиз. Хўш... адабиётга, шеъриятга, санъатга, хуллас жамики нафис, гўзал нимарсаларга муккадан тушган шайдойи беқарормиз.

— Дарҳақиқат бу — бедаво дард.

— Аммо, начора? Шунга умрни бағишлашлик тақдирда бир бор экан. Ўша беғубор ёшлигимиздан бошлаб кўнгил тўлқинларини пинҳона...

— ...қоғозга тушириб юрасиз, — гапни қисқароқ қилишга уринди ходим.

— Отангизга раҳмат, акам. Қоғозга тушириб юрардик. Аммо, пинҳона эди. Бирор кимсага кўрсатмас эдик. Сабаби, бирламчи, шеъриятга муқаддас нарса сифатида қараганмиз, соний, яъни иккиламчи, юрагимизнинг барча сирларини шеъриятга тўкканимиз туфайли бу сиру асрорларни ошкор этишликдан истиола қилардик. — Кошифхон бояги, машқини олган кулишини яна бир марта ижро этди, айбдордек бош эгди. — Бўлмади, яқинда қўлга тушиб қолдик. Ёшликдан бирга ўсган қадрдон дўстимиз бўлгувчи эди. Ўша билан ширингина суҳбат қуриб ўтирган чоғимизда ижодимиз булоғидан бир-икки шингил нишона ўқиб бердик. Ўқидигу балога қолдик. Ул дўстимиз бисёр ранжиб, бизни жуда қаттиқ койидилар.

— Дўстингиз: бу дурдоналарни одамлардан пинҳона сақлаш жиноят деган бўлсалар керак, — ходимнинг борган сари тоқати тоқ бўла бошлади.

— Зеҳнингизга офарин, акам, авлиё бўлиб кетинг-ей! Худди шундай дедилар...

— Демак, мақсадлари дурдоналарни чоп эттириб адабиёт хазинасини бойитиш ва елкадан жиноятни соқит қилиш?!

— Отангизга раҳмат, акам, яна топдингиз! Сизнинг ихтиёрингизга бош уриб келдик...

— Қийналиб кетган ходим бир хўрсинди-ю, бўғзига тиқилган ғазабни чиқариб ташлолмади:

— Дурдоналарнинг ўзи қайси қиёфада? Шеърми, қасидами, ривоятми, ҳикоями, ғазалми?

— Аслида бизда ҳаммасидан бор...

— А! — ходим чинакамига чўчиб тушди.

— Аммо бу ерга бир жуфтгина ғазал кўтариб келдик...

Ходим сал енгил тортди, мамнунлигини яширолмади:

— Шу ишингиз жуда маъқул бўлибди. Қани домла ўқинг-чи бўлмаса, чўзмасдан ҳал қилиб қўя қолайлик... — Ходимнинг юраги қисилиб, тарс ёрилиб кетай деди, аранг ўзини босди. — Қулоғим сизда, домла.

Кошифхон кўзларини пирпиратиб шипга қаради:

— Ҳар нимарса бисмиллодан бошланганидек, биз ҳам ғазалхонлик қилишдан аввал мухтасаргина муқаддимага ўрин берсак. Мен, акам, кўҳна ёзғувчиларнинг ашъорларини...

— Сизнинг ашъорларингизни эшитайлик, — шартта луқма қистириб қолди ходим.

— Ҳозирда, акам, ҳозир, — Кошифхон мулойим илжайди. —Сизга яна заррача сабр тилайман, акам. Гап шундаки, биз ҳам ўз кўнглимизда кичкинагина усталик ишлатганмиз. Ўшани ҳам айтай, кейин ғазалнинг ўзини эшитасиз.

— Айтинг, — энди ходим намойишкорона уҳ тортди.

— Маълумингизки, кишиликнинг энг гўзал, энг навқирон, энг асл даври ўн саккиз ёш ҳисобланади. Худди шу ёш ҳақида бисёр-бисёр ёзғувчилар байтлар, қасидалар, ҳикоятлар битишган. Аммо бу ёшнинг бутун гўзаллик ва фазилатларини ҳаммалари ҳам моҳирлик билан тасвир этолмаганлар. Бу ишни фақат устод...

— У ёғини қўяверинг! — ўрнидан турди ходим. — Энди, ғазални эшитайлик!

— Отангизга раҳмат, акам! — Кошифхон камзулининг ён чўнтагидан буклоғлиқ қоғоз олди, бир йўталиб, қироат билан ўқий бошлади:

— Ғазал «Ўн саккиз ёшдамиз»:

Дилбаргинам, ўн саккизга бугун кирдинг сен.
Бу демакки, тўла-тўкис бўлдинг граждан.
Сен ҳам ёшсан, мен ҳам ёшман, иккимиз бўйдоқ.
Катта йўлнинг бошидамиз: йўл эса порлоқ.
Бахтиёрмиз ва ҳушёрмиз, чаманзор ҳар ёқ,
Дадил олға босажакмиз, ишқимиз — байроқ.

Ходим ғазалнинг давомини эшитмади. Унинг боши қотиб қолган эди: бу одам билан энди қандай муомала қилади, унга нима деб гап тушунтиради. Агар шеърини бўш деса, шикоят қилиб бормаган жойи қолмайди. Кошифхон ҳамон қироат билан ғазал ўқирди. Ходим ўзига келиб, унинг сўзини бўлди:

— Кифоя, домла, кифоя.

— Э, ҳали тамом бўлмадику, акам. — У яна илжайди. — Иннайкейин, ҳали бу ёқда иккинчиси ҳам бор.

— Шунинг ўзи кифоя, домла. Бўладиган бола бошидан маълум, дейдилар. Ғазалингиз жуда зўр.

Кошифхон уялиб ерга қаради.

—Энди сизга битта маслаҳат бор, — деди ходим.

Кошифхон қўлини кўксига қўйиб «эшитаман» дегандек таъзим қилди.

— Сиз ўз дурдонангизни бизнинг газетага бериб хор қилманг. Бизники, ниҳоят область газетаси. Бу ғазал обрўлироқ жойда чоп этилиши зарур! Бирор каттароқ редакцияга юборсангиз соз бўларди.

Чақмоқий бир оз ўйланиб қолди. Кейин жилмайди:

— Маъқул, акам, худди сиз айтгандек қиламан...

Ўша куниёқ Кошифхон киоскадан бир пачка конверт сотиб олди.

Ҳурматли редакция ходимлари, яқин кунларда у бирортангизнинг қўлингизга келиб тегади... Огоҳ бўлинг!...

БАЙРОН

СЕВГИНИНГ ИЛК БЎСАСИ

Йўқол, эй жимжимадор адабий эрмак сўзлар.
Тарқал, ёлғону ишқ ғийбатларнинг тўдаси.
Нурин сочиб мафтункор нафису шаҳло кўзлар
Сарҳуш этади мени севгининг илк бўсаси.
Хаёлу тасаввурга асир қофиябозлар.
Етар чучмал туйғулар ва оҳанглар нағмаси.
Совуқ сонетларингиз—бачкана эҳтирослар,
Сизга танишмас жонбахш севгининг илк бўсаси.

Агарки сен илҳомдан бўлолмассан баҳраманд,
Ташриф этмас Аполлон— ишқу илҳом музаси,
Ўшанда сен ўпичнинг сеҳри билан бўлгил банд,
Илҳом-ижод манбаи—севгининг илк бўсаси.
Муздаккина уйдирма гаплар тўқишмас касбим.
Эй, беибо риёкор, чинқирганинг нимаси!
Қалбим шеърият билан мустаҳкам чамбарчасним,
Нур-ҳарорат бағишлар севгининг илк бўсаси.

Чўпон қизу сурув ҳам кўнгилга берур ором,
Аммо туғён уйғотмас қонда уларнинг саси;
Сўнар ҳар қандай орзу, ҳар қандай гўзал мақом,
Кучини кўрсатганда севгининг илк бўсаси.
Одамато давридан токи бу кунга қадар
Доим бебахт бўлмаган, билсанг инсон боласи.
Ер юзининг жаннати битмагандир сарбасар,
Уни намоён этар севгининг илк бўсаси.
Лаззат дамлари ўтар, сўнар завқу эҳтирос.
Тутишга қолдирмассан, ўтар йил силсиласи.
Барча хотиралардан энг азизу беқиёс,
Абадий хотирадир севгининг илк бўсаси.

ДАРДИМГА ЙИҒЛАШИНГ НАҲОТ БЎЛСА РОСТ?

Дардимга йиғлашинг наҳот бўлса рост?
Яна бир карра айт агар бўлса чин.
Қайғуни тарк этгил, сендан илтимос,
Ўртанишга ҳожат йўқдир мен учун.

Бутун орзуларим остину устун,
Ғамдан музламоқда кўксим ҳам, ҳайҳот,
Ўлсам бошим узра сен туриб, дўстим,
Ёлғиз сенинг ўзинг чекасан фарёд.
Қоп-қора булутлар бағридан шу дам
Менга кўринади йилт этган зиё.
Бир лаҳза чекинар изтиробу ғам,
Демакки, қалбимга сен меҳри гиё,
Кўз ёш-ла ҳолимдан олурсан хабар,
Кўз ёши тўкмоқлик ётдир ўзимга.

Сенинг кўз ёшларинг ғоят мўътабар —
Кўринган нам билмас қурғоқ кўзимга.
Бир пайтлар қалбимда ёнарди ўт-нур
Сенинг қалбингдаги ҳарорат янглиғ.
Энди бечорани сеҳрлай олур
На қадаҳ, на-да бир эҳтирос-ялииғ.
Дардимга йиғлашинг наҳот бўлса рост?
Яна бир карра айт агар бўлса чин.
Қайғуни тарк этгил, сендан илтимос,
Ўртанишга ҳожат йўқдир мен учун.

Ж. Жабборов таржимаси.

Игорь ФЕСУНЕНКО

Пеле, Гарринча, футбол

Фақат «Маракана»дагина эшитиш мумкин бўлган ҳайқириқ наъра остида матч давом этарди! Ўйиннинг натижаси ҳеч кимни қизиқтирмас, ҳеч ким қолган йигирма бир ўйинчини кўришни истамас эди. Мухлислар қандайдир бир шиддатли қатъият тўла қийқириқ билан бир исмни қайта-қайта таъкидлар эди: «Га-ррин-ча!», «Га-ррин-ча!».

Биргина Гарринчанинг қатнашиши туфайли ўзини йўқотиб қўйган «Васко» командаси энди таслим бўлишни хоҳламасди! Гарринчани шафқатсизлик билан тепиб йиқитабошладилар. Шўрлик Эбервалга ёрдам бериб турган марказий ҳимоячи Фонтана Гарринчани чалиб йиқитди. Кейин Эбервал Манэнинг юзига тарсаки қўйиб юборди!

Трибуна бундай шармандаликка қарши нафратли ҳуштак, лаънат ва дўқ-пўписа билан жавоб қайтарди.

Танаффусгача аҳвол шундай давом этди, «Ламенго» тренери Гарринчанинг оқсоқланаётганини кўриб, уни алмаштиришга қарор қилди. Бундан хабар топган бутун матбуот вакиллари трибунанинг тагига, пастга отилди. Юқорида, трибуналарда ҳамон шодлик ва севинч қийқириқлари давом этарди: «Га-ррин-ча!» Бу ер «Фламенго»нинг димиққан кийим ечиладиган хонаси юқорига қараганда хиёл тинч эди. Манозл футболкасини тутамлаб, миқ этмай турар, кўзларидан шашқатор ёш оқар эди. У ёш болалардек хўнграб йиғлар, бахт ва севинч ёшлари унинг чанг босган юзидан оқиб тушарди. Уни қучишар, қўлларини маҳкам қисишар, елкасига қоқиб қўйишарди. Ўз умрида кўп воқеаларни бошидан ўтказган Бразилиянинг кекса журналисти Манэга тикилиб туриб нима қилишини билмагандек юзини дастрўмолига тўсиб бурнини артган бўларди. Йўқ, Гарринчанинг йиғи аралаш сўзларини эшитган киши лоқайд қололмас эди:

— Ҳозир, бундан ўн йил бурун Швецияда ўйнаган чоғимдан ҳам бахтиёрман! Биз чемпиокатда «би-кампеон» деб унвон олганимиздаям бунчалик қувонмаган эдим. Мен ҳеч қачон бундай ҳиссиётни кечирмаган эдим. Ўйнаганим учун эмас, йўқ, ҳали ўйнай олишим мумкинлигини, ҳали ўлмаганлигимни уларга исботлаганим учун бахтиёрман.

Манозл шу топда кимлар ҳақида гапираётгани ҳаммага кундек равшан эди. У эса ҳамон давом этарди:

— Мухлислар мени унутмаганлиги учун ҳам бахтиёрман, чунки бизнинг торсида жаҳонда энг буюк ишқибоз. Унинг ҳурмати, эътибори ҳақи ҳар биримиз ўлимга ҳам тайёрмиз... «Фламенго»га жуда жуда катта раҳмат!

Бу — буюк клуб! «Ботафога»да ўйнаганимда ҳам юрагим шу клубга чопар эди. Менга ишониб, шундай имконият яратиб берган «Фламенго»га яна бир марта раҳмат... Ҳали ўз футболимни кўрсатишга, «Фламенго» олдида, ҳамма мухлислар олдида қарзимни узишга ишончим комил...

У жим бўлиб қолди. Яна ўнлаб қўллар чўзилди, яна фотоаппаратлар чиқиллади, саволлар ёғилди, кинокамералар шиғиллашга тушди. Шундагина ўзимга келдим. Ахир мен ҳам репортерман-ку. Хаёлимга шу фикр келди-ю микрофонимни унга яқин олиб бордим.

— Манозл, ҳозир айни шу дақиқаларда, сизни ҳамон севувчи ва хотирловчи совет радио эшитувчилари, футбол мухлисларига нималар айтгингиз келяпти?..

— Мен Россиядаги барча футбол ишқибозларига самимий салом йўллайман. Бир пайт келиб, «Фламенго» билан биргаликда юртингизда бўлишимга ва 1965 йилда стадионингизда ўйнаганимдан ҳам яхшироқ ўйнашга умидворман, ишонаман... Яна шуни айтмоқчиманки, «Фламенго»ни жудаям яхши кўраман, унга сидқидилдан миннатдорчилик билдираман...

Бу пайтда иккинчи тайм давом этар, лекин ўйин энди ҳеч кимни қизиқтирмасди, минглаб одамлар тўлқини «Маракана»нинг марказий холлесида Гарринчанинг пайдо бўлишини интизорлик билан кутарди. Жарангдор чолғу асбобларидан ташкил топган халқ оркестри — «батария»лар пайдо бўлди. Улар «Маракана» атрофидаги тоғларга жойлашган фавеллардан тушиб келишди. Тамбурин, атабекес, сурдос асбобларининг сурони остида минглаб овозлар тантанавор олқишлардан: «Оле! Оле! Манэ Гарринча Пеледан ҳам яхшироқ!»

Севинч ёшларидан, чуқур ички кечинмалардан, ўйиндан толиқиб чарчаган Манозл пайдо бўлган заҳоти уни қўлларига кўтариб олишди. Мухтожлик ва бахтсизлик тўла ҳаётларида биргина футбол шодлиги билан овунадиган ўн минглаб креоллар, мулатлар севинч қийқириқлари остида Гарринчани бошлари узра кўтариб стадион атрофидан олиб ўтишди. Автомашиналар сигналларини чалиб қаҳрамон шарафига салют берарди. Байроқлар севинчга тўлиб, тўлғаниб ҳилпирар эди. Полициячилар ҳам худди ёш болалардек оломон кетидан чопар, ҳеч бўлмаса Гарринчани бирон еридан ушлаб кутлаш ниятида, ақалли кўз қири билан кўриб қолиш иштиёқида энтикиб югуришади. Ана шу аснода, ана шу фараҳли дақиқаларда нима учун одамлар унга «халқ қувончи!» деб ном беришганлигини англаб етиш қийин эмас эди.

Эртаси куни «Маракана»да «Сантос» ўйнаши керак эди: бу имкониятдан фойдаланиб Пелени йўқлаб топишга, Гарринчанинг қайтиши ҳақида қандай фикрда эканлигини билишга жазм этдим. «Қирол» шундай деди:

— Бу Бразилия футболида кейинги йилларда рўй берган энг муҳим воқеа бўлди. Манэдан жудаям хурсандман. Гарринча тамом бўлди деб қичқираётган вайсақиларининг ҳаммасига у ўзининг ҳақ эканлигини исботлагани учун ҳам ғоят хурсандман... Энди Гарринчанинг истиқболи, имкониятлари тўғрисида бир нима дейиш қийин. Ҳар ҳолда, у энг асосий ишни бажарди. Темирдек ирода кучига эга эканлигини исботлади. Бир қараганда амалга ошириб бўлмайдиган нарсаларни рўёбга чиқара олишини рўйи-рост исботлаб берди... Агар у кечагидек ўйнай олса, ёки аввалги ўз истеъдодининг ҳеч бўлмаса 50—60 процентини кўрсата олса, ҳозирги ўнг қанот ҳужумчилари орасида у билан тенглашадиган ўйинчи топилмайди...

Бир неча кун ўтди. Ҳайрат ва қувонч тўлқинлари ҳам тинди. Бўлиб ўтган воқеани жиддий таҳлил қилиш бошланди. «Фламенго» президенти Вейга Брито мамнун ҳолда кафтларини бир-бирига ишқар эди: Гарринчанинг премьераси клуб кассасига 100 минг крузейро олиб келди... Ғоят кутилмаганда, фавқулодда шундай бўлди. Бу пуллар молиявий планда эътиборга олинмаган эди. Худди осмондан ёғилиб тушгандек бўлди-да. Энди анча-мунча қарзлардан ҳам қутилиб олиш мумкин. Гарринчани ҳам тақдирласа бўлади. Манозлга 2 минг крузейро беришди. Кейин у билан контракт тузишди. Ярим йилга. Шарт-шароит ёмон эмас: «би-кампеон»га муносиб ойлик — тўрт минг крузейро (1 минг доллар) маош ва ҳар бир ўйинига қўшимча 3 минг крузейро ҳақ белгилашди. Мавсум тугади, команда мажбурий таътилга тарқатиб юборилди. Манэ эса машқ қилишда давом этарди. У ҳатто «Фламенго»нинг анъанавий рождество зиёфатида қатнашишдан ҳам воз кечди.

— Биласизми, мен мазали ўрдак-ғозлардан қўрқаман: еяверасан, еяверасан, иштаҳа карнай бўлгандан кейин, кетаверади. Кейин қарабсизки қорин ёғ боғлаб кетадию, ҳаммасини қайтадан бошлашга тўғри келади...

Янги мавсум бошланди. Гарринча бир марта, икки марта ўйнади. Кейин запаслар скамейкасида мукимгина ўтириб қолди: янги тренер Тимнинг илтимосига мувофиқ «Фламенго»нинг янги президенти Ришер Аргентинанинг «Сан-Лоренсо» клубидан чақиндек тезкор, ёш ўнг қанот ҳужумчиси Довални сотиб олди. Кўп ўтмай Довал Гарринчанинг ўрнини чиндан ҳам бутунлай эгаллаб олди. У торсиданинг, кундалик газеталарининг эркатойи, репортёрларнинг арзандасига айланди.

Гарринчани эса яна унутишди... Манозл қиладиган ишини қилиб бўлди. Манозл энди кетаверса ҳам бўлаверарди. Энди у «Фламенго»нинг штатли ҳужжатларини қора қилиб турипти, холос.

Бора-бора уни матч олдидан ечиниб, ўйинга тушишга умидвор бўлиб скамейкада мўлтираб ўтирадиган беш запас ўйинчи қаторига ҳам қўшмай қўйишди... Контракт бўлса тугай деб қолди!

Нима энди бутунлай тамомми?... Одам икки марта ўлиши мумкинми, ахир?..

Бу саволга жавоб сўрасангиз бирон бир корчалоннинг хириллоқ товушини эшитасиз.

«Хўш, нима бўпти? Ҳеч бир футболчи мангу қолган эмас! Гарринча ўттиз бешга кирди. Ўрнини ёшларга бўшатиш вақти ҳам етди энди».

Ҳа, вақт етди... Швецияда Манозл билан бирга олтин медаллар олган ҳамкасблари қатори унинг ҳам куни битди. Нилтон Сантос ва Загало, Джалма Сантос ва Зито, Диди ва яқиндагина касалликни бўйнига олган Жилмарнинг қисмати ҳам шундай бўлган эди. Кетиш фурсати етди. Лекин, ҳар ким ҳар йўсинда кетади. Мухлислар футболчининг ҳаққига муносиб улуғвор, буюк шон-шарафлар йўллайди. Лекин мухлислар унга пенсия беролмайди-ку. Уни иш билан таъминлай олмайди-ку.

«Унинг ўзи айбдор, —дейди корчалонлар ҳамон хотиржам хириллаб. — Буни олдинроқ ўйлаши керак эди. Нилтон ва Диди нима қилди? Ҳозир Пеле нима қилаяпти...»

Тўғри. Буни олдинроқ ўйлаш лозим эди. Пул жамғариш керак эди. Кейин Нилтон сингари аптека эгаси бўлиш учун, ёки Джалма Сантос каби пойафзал устахонаси сотиб олиш учун, ёки Вавадек банкда тузуккина счётга эга бўлиш учун... пул тўплаш шарт. Манозл бу ҳақда ўйлаганида, у Гарринча бўлмаган бўларди! Бу унинг айби эмас, фалокати, бошига тушган фожиаси. У пул қадрини билмас, кимки эшигига бош уриб келса, саховатли қўли билан бериб юбораверар эди. «Келгуси йилгача, бериб тур Манэ, ўлай агар қайтариб бераман», деб қарз сўраганларнинг ҳамма-ҳаммасига пул берди. Қани улар ҳозир, эски дўстлари қани? Қани у қарздорлар? Манэ уларни эсломайди, эсламайди ҳам... Агар эслоганда ҳам пулни қайтиб бер деб бормасди. Олдин бормаганидек энди ҳам сира бормайди қарзини сўраб...

Наҳотки дабдабали, обрўли Бразилия спорт конфедерацияси деган улуғвор номга эга бўлган ташкилот собиқ хизматкори (яхши хизматкор!) Манозл Франсиско дос Сантоснинг ўзига муносиб бирон-бир камсуқум иш топиб беролмаса? Эртаги кун даҳшати, тақдири ҳақида ўйлаб камроқ асабларини бузиш, иккиланиш, гумонсираш таҳликасидан бир умрга қутулишга имкон яратиб беролмаса. Камтарона пенсия ундириб беролмаса!

Ҳа, бу ҳақда яна нима ҳам дейиш мумкин? Қул қиладиган ишини қилиб бўлди, энди чориғини судраб йўқолаверса ҳам бўлади. У фақат голлар уриб турганида, ғалабалар олиб берганида ва энг муҳими, пул топиб бераётганида керак эди. Хилма-хил валюталарда олам-жаҳон пул топиб берди у... Энди бўлса унга харидор топилмаяпти. У товарлик қиёфасини йўқотди. Чиқинди қаторига тиркаб қўйилса бўлаверади...

* * *

«Олтин терма команда»нинг тарихи бу—буткул Бразилия футболининг тарихи. Жилмар ва Гарринча, Пеле ва Диди, Вава ва Орланда каби минглаб Бразилия футболчилари кексайганига у ёки бу даражада дурустроқ яшаш мақсадида ўзига қулай контракт ва пул ахтариб бутун мамлакат бўйлаб кун чиқардан кун ботаргача тентиб, изғиб юришади.

Кимдир ўз устахонасига, аптекага, дўконга ёки бошқа бир нимага эга бўлишни орзу қилади. Кимдир тренерлар ва торсиданинг хаёлидан кўтарилиб унутилади. Барча орзу-умидларини йўқотиб ғарибликда оч-наҳор кун кечиради.

Спорт шуҳратининг чўққисига камдан-кам одам кўтарилади. Бу чўққида ҳатто айрим «би-кампеон»ларга ҳам ўрин йўқ. Қолган минглаб истеъдодли спортчилар эса қачон ўрнига янги истеъдодлар келаркин, деб ўйлай-ўйлай эртанги кунга қўрқув, ташвиш билан боқади. Шуҳрат ва пул —инжиқ нарса! Ҳамма ҳам Пеле бўлавермайди. Ахир ҳеч қачон битта тахтда икки қиролга жой топилган эмас.

Н. РАҲИМЖОНОВ,
У. ҲАЛИЛОВ,
таржимаси.

[Боши газетанинг 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 303-сонларида].

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Совет кишисининг фазилати

ҲАЛОЛЛИК

Курсдошимиз Сарсенов Марат трамвайда кета туриб паспорти билан эллик сўм пулини тасодифан тушириб қўйганди. Орадан бир неча кун ўтгандан сўнг бир аёл паспорт билан пулни биз истиқомат қилаётган Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ётоқхонасига олиб келди.

Курсдошимиз севинчи ичига сиғмай кетганидан ҳатто у аёлнинг исм ва фамилиясини сўрашни ҳам унутибди. Югуриб ортидан чиқиб борсак, трамвай бекатида турган экан. Исм ва фамилиясини сўрасак, фақат истиқомат қилаётган кўчасини айтиб, «Ҳурматга сазовор иш қилганим йўқ, ўз инсоний бурчимни бажардим, холос» деди.

Бу софдил аёл Янгибозор кўчасида яшар экан. Биз газета орқали у кишига чексиз миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

М. ЖАЛОЛИДДИНОВ,
С. САИДАМАТОВ,
М. ДЎСТОВ,
студентлар.

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП

АНГЛИЯ мутахассислари электр лампаси ишлаб чиқариш учун янги материал ихтиро қилдилар. Каучук билан силикон аралаштмасидан синмайдиган ойна тайёрлаш мумкин экан. Бундай лампочкаларнинг дастлабки партияси савдо тармоқларига чиқарилди.

СУРАТДА: янги лампочканинг пишиқлиги синалмоқда.

Кейстон — ТАСС фотоси.

* * *

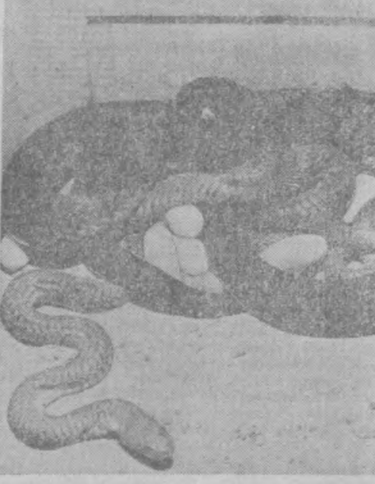

ГАВРДАГИ Виварийда (илонлар сақланадиган жой) ажойиб воқеа рўй берди. Чиройли қора кобра олтита тухум қўйди. Қўлдаги илонларнинг бундай тухум қўйиши шу вақтга қадар Францияда номаълум эди. Тухумлар Париж мутахассисларига берилади. Улар эса бу тухумлардан кобра болаларини олишмоқчи.

СУРАТДА: қора кобра.

АФП—ТАСС фотоси.

«Тошкент оқшоми»да босилганидан кейин

Безори ва ичкиликбозлар муҳокамада

Газетамизнинг 8 октябрь сонида майда безорилиги учун жазоланганлар рўйхатида 102-магазин ходими М. Мирзаахмедовнинг ҳам номи бор эди.

Бу безорининг хулқи коллектив ўртасида муҳокама этилиб, виговор эълон қилинди.

* * *

13 ноябрда эса Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли ихтисослаштирилган ремонт ишлаб чиқариш корхонасининг ходими Х. Хамидуллиннинг маст ҳолда хушёрхонага тушгани хабар берилган эди.

Бу ичкиликхўрнинг хулқи ҳам муҳокамага сазовор бўлди. Биринчи бор бу номаъқулчиликка йўл қўйгани ҳисобга олиниб жамоатчилик унга танбеҳ беришди.

* * *

Лойиҳа монтаж ишлари Ўрта Осиё бошқармасининг ходими П. Хожиматовнинг хушёрхонага тушгани газетамизнинг 20 ноябрь сонида эълон қилинган эди.

Ичкиликка муккасидан кетган бу шахс умумий мажлис қарорига мувофиқ ишдан бўшатилди. Корхонадан олинган жавобда ана шундай дейилган.

* * *

Мана яна иккита ичкиликхўр: Тошкент тажриба-механика заводининг ишчилари А. Баранов билан А. Ульяновлар. Булар ҳам хушёрхонада тунаб қолишган эди.

Редакцияга жавоб берилишича, ҳар иккала ичкиликбоз коллектив муҳокамасига қўйилган. Жамоатчилик уларга танбеҳ берди ва мукофотдан маҳрум этди.

* * *

«Металлобитремонт» комбинатининг ишчилари Н. Ғайниддинов билан М. Нуриддиновлар тўғрисида эса завод маъмурияти қуйидаги жавобни йўллади: ҳар иккала тартиббузарнинг хулқи коллектив ўртасида қаттиқ муҳокама қилинди. Иккаласига ҳам виговор эълон қилинди.

* * *

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги лойиҳа-конструкторлик бюросининг ходими М. Кочеригин маст ҳолда хушёрхонага келтирилгани газетамизда хабар қилинган эди.

Унинг ножўя хулқи касаба союз йиғилишида муҳокама қилинди. Ичкиликбоз ишдан бўшатилди.

* * *

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги марказий конструкторлик технология бюросининг инженер-конструктори Ю. Евсеков майда безорилиги учун жазолангани газетамизда хабар қилинган эди.

Редакцияга юборилган жавобда айтилишича, безорининг хулқи коллектив ўртасида муҳокама қилинган ва унга виговор берилган.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29|XII да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/XII да **Олтин девор,** 30|XII да **Аяжонларим.**

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28|XII да 5-абонемент бўйича ЎЗБЕК ЭСТРАДА МУЗИКАСИ. (Концерт кеч соат 8 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЯНГИ УЧРАШУВЛАР» ёшлар коллективи ансамблининг гастроллари.**

КИНО

29 ДЕКАБРДА

Қизлардан бири — «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Том Сойернинг саргузаштлари, Ҳинду Джонинг ўлими — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).

Муваффақият гарови — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «КЎКЧА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Гул ва тош (2 серия) — НАВОИЙ НОМЛИ (ўзбек тилида, 4.40 минутда).

30 ДЕКАБРДА

Қизлардан бири — «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Том Сойернинг саргузаштлари, Ҳинду Джонинг ўлими — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Муваффақият гарови — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «КЎКЧА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош (2 серия) — НАВОИЙ НОМЛИ (ўзбек тилида, кундуз соат 2, 4.40 минутда).

---

7 январь кундуз соат 2 яримда Тошкент политехника институти қурилиш ва архитектура факультетларининг илмий совет кенгаши (Я. Колас кўчаси, 16-уй)да техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. Ю. Маракаев: «Ўрта Осиёда текстиль саноати иншоотларининг томларини ортиқча исиб кетишдан сақлаш йўлларини текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонаси (Навоий кўчаси, 13-уй)да танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА!

1971 ЙИЛДАН БОШЛАБ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ЭЪЛОНЛАР ФАҚАТ ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ БЎЛИМИ (Пролетар кўчаси, 4-уй) БИЛАН

ШАРТНОМА ТУЗИЛГАНДАН СЎНГРА

ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг меҳнат ресурслари бўлими.

Свердлов номли концерт залида

1, 2, 3 ЯНВАРДА

ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Шаҳодат РАҲИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ХАЙИТОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Вилоят ОҚИЛОВА, Тўхта РИСМЕТОВА, Раҳима ҲАКИМОВА.

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА.

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Алижон ҲАСАНОВ, Манзура МУМИНОВА, Хадича АЛИМАРДОНОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Фазилат ШУКУРОВА, Азим АЗИЗОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Карим АЛИЕВ, Ғофур АЗИМОВ.

VI Жаҳон фестивалининг лауреати Акбар ЙЎЛДОШЕВ;

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти ва IX Жаҳон фестивалининг лауреати — Одил КАМОЛХЎЖАЕВ.

Созандалар: Маъди ХАЛИЛОВ, Халил ҚОДИРОВ, Қаюм АЪЗАМОВ, Азиз МУЛЛАХОНОВ, Убайдулла ХЎЖАЕВ, Абдумавлон ТОШМУҲАМЕДОВ, Эркин АБДУЛЛАЕВ, Умар ҲАМИДОВ.

Программани Бутуниттифоқ театрлар фестивалининг лауреати Зайтуна ТОЖИБОЕВА ва Ғулом ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб борадилар.

Концертлар кундуз соат 3 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 12дан сотилади.

ТЕЛЕВИЗОР

28 ДЕКАБРЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 «Саҳнада биринчи марта». Болалар учун мультфильм. **18.10** «Ахборот» информацион программаси. **18.25** «Советский воин» тележурнал. **19.20** «Автоинспектор бюллетени». **19.35** «Янги йил олди рекламаси».

Ўзбек тилида: 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** «Оламда нима гап?». **20.50** Телевизион театр. А. Салинский. «Мария». Телеспектакль премьераси. **22.50** Кўрсатувлар программаси. **23.00** Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 18.00 Биология. 10-синф. «Ҳўжайрани ўрганиш методлари». **18.30** Сиртдан ўқиётган II курс студентлар учун инглиз тилидан 5-машғулот. **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Кўрсатувлар программаси. **19.50** Янгиликлар. **20.00** Мамлакатимиз опера театрлари. П. И. Чайковский номли Пермь Давлат Академик театри. Пермдан олиб кўрсатилади. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги. **21.30** «Фан — ишлаб чиқаришга». Тележурнал. **22.00** Рангли телевидение. «Эксперимент». Музикали комедия **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Экран—болаларга. **18.45** Янгиликлар. **19.00** «Молодость» столи атрофида. **19.45** «Яшил огонёк». Бадиий фильм. **21.00** Оқшом эртаклари.

Тожик тилида: 21.10 «Жаҳон кўзгусида». Ҳужжатли фильм. **22.05** Янгиликлар. **22.30** «Йўлнинг бошланиши». Ёш ёзувчилар конференцияси қатнашчилари — студиямиз меҳмони.

29 ДЕКАБРЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.15** Болалар учун. Телеспектакль. **14.15** Ўқувчилар учун. «Пионерлар концерти». **14.45** «Беш йиллик одимлари». Телеочерк. **16.15** Янгиликлар.

16.20 Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси. **18.00** Ўсмирлар учун. «ОРЗУ» программаси (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.30 «Ахборот» информацион программаси. **18.40** «Ўн иккинчи тун». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **20.20** Ярим аср йилномаси. Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1931 йил ҳақидаги серияси. **21.05** «Қувончли якунлар, янги марралар». **21.25** Лирик куйлардан концерт. **21.55** «Баландлик» Бадиий фильм. **23.25** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.35 «Вақт» информацион программаси. **24.00** Интервидение. Рангли телевидение. «Кечки салом». Киевдан олиб кўрсатилади. **00.30** «Жаҳон— 1970 йилда». **01.15** Рангли телевидение. **02.40** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

17.45 Биология. 10-синф. «Ҳўжайрани ўрганиш методлари» (рус тилида). **18.15** 1-синф ўқувчилари учун математикадан консультация (ўзбек тилида). **18.45** Сиртдан ўқиётган студентлар учун немис тилидан 12-машғулот.

Тошкент оқшоми 4 бет.
28 ДЕКАБРЬ, 1970 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари иллюстрация бўлимлари—33-27-57 саноат транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими—33-28-95 эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР 3192.
Р. 16967.